

Кузін Наталія

к.е.н., доцент, завідувач кафедри
землевпорядкування та кадастру

Сумський НАУ

м. Суми

Скринник Аліна

асистент кафедри
землевпорядкування та кадастру

Сумський НАУ

м. Суми

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ АНТРОПОГЕННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Людство переживає надзвичайно важливий період своєї історії - період загрозового для існування цивілізації, зростання низки негативних факторів таких як деградація природних ресурсів, деградація людської моралі, поширення хвороб, зростання конфлікту між техносферою і біосферою.

Значне погіршення стану більшості екосистем біосфери, значне зменшення біопродуктивності і біорізноманіття, катастрофічне виснаження ґрунтів і мінеральних ресурсів при одночасному небаченому зростанні забруднення всіх геосфер пов'язані з інтенсивним зростанням кількості населення на планеті та розвитком науково - технічної революції протягом останніх 40-50 рр.

Негативний вплив людини на біосферу проявляється у таких формах:

- зміна структури земної поверхні (розорювання степів, вирубування лісів, меліорація, створення штучних водойм та інші зміни режиму поверхневих вод тощо);
- зміна складу біосфери, кругообігу і балансу тих речовин, які її складають (добування корисних копалин, створення відвалів, викиди різних речовин у атмосферу та водойми);

- зміна енергетичного, зокрема теплового, балансу окремих регіонів земної кулі і всієї планети ;

- зміни, які вносяться у біоту (сукупність живих організмів) внаслідок знищення деяких видів, руйнування їх природних місць існування, створення нових порід тварин та сортів рослин, переміщення їх на нові місця існування тощо.

Джерела забруднюючих речовин різноманітні, також багаточисельні види відходів і характер їхнього впливу на компоненти біосфери. Біосфера забруднюється твердими відходами, газовими викидами і стічними водами металургійних, металообробних і машинобудівних заводів. Величезної шкоди завдають водяним ресурсам стічні води целюлозно-паперової, харчової, деревообробної, нафтохімічної промисловості. Розвиток автомобільного транспорту призвів до забруднення атмосфери міст і транспортних комунікацій важкими металами і токсичними вуглеводнями, а постійне зростання масштабів морських перевезень викликало майже повсюдне забруднення морів і океанів нафтою і нафтопродуктами. Масове застосування мінеральних добрив і хімічних засобів захисту рослин призвело до появи отрутохімікатів в атмосфері, ґрунтах і природних водах, забрудненню біогенними елементами водойм, водотоків і сільськогосподарської продукції. Головну небезпеку для здоров'я людини становлять відпрацьовані гази двигунів автомобілів, які містять до 200 різних компонентів, багато з яких токсичні. На населення впливають оксид вуглецю, оксид азоту, вуглеводні, сажа, діоксид сірки, сірчистий ангідрид, сірчистий газ та вуглець. Оксиди азоту руйнівні діють на легені людини. Свинець вражає всі органи і системи, а не тільки вибірково впливає на нервову систему. Сажа, як і будь-яка тверда речовина, подразнює дихальні шляхи людини, знижує видимість на дорогах, стає переносником поліциклічних вуглеводнів.

Отже, такі явища, як деградація ґрунтів, деградація біосфери і зменшення її біорізноманіття, збільшення кількості кислотних дощів, розвиток парникового ефекту та поява озонових дір у атмосфері, тобто глобальні

негативні кліматичні й біологічні зміни розвиваються під впливом неконтрольованої, неузгодженої з законами життя природи антропогенної діяльності. Чим активніша ця діяльність, тим сильніша зворотня реакція природи, яка «відплачує» людям за їх бездумне втручання у віками налагоджений ритм і режим життя біосфери. Негативний антропогенний вплив на природне довілля повинне бути мінімально допустимим.

Література

1. Грицик В. Екологія довкілля. Охорона природи: навчальний посібник[Текст] / В. Грицик, Ю. Канарський, Я. Бедрій. – К.: Кондор, 2009. – 292 с.
2. Сухарев С. М., Чундак С. Ю., Сухарева О. Ю. Основи екології та охорони довкілля. Навчальний посібник.[Текст] – Київ, 2006.- 394 с.
3. Злобін Ю.А. Основи екології.[Текст]- К.: Лібра, 1998. – 249.
4. Корсак К.В., Плахотнік О.В. Основи екології.[Текст] - К.: МАУП, 2000. – 238 с.